

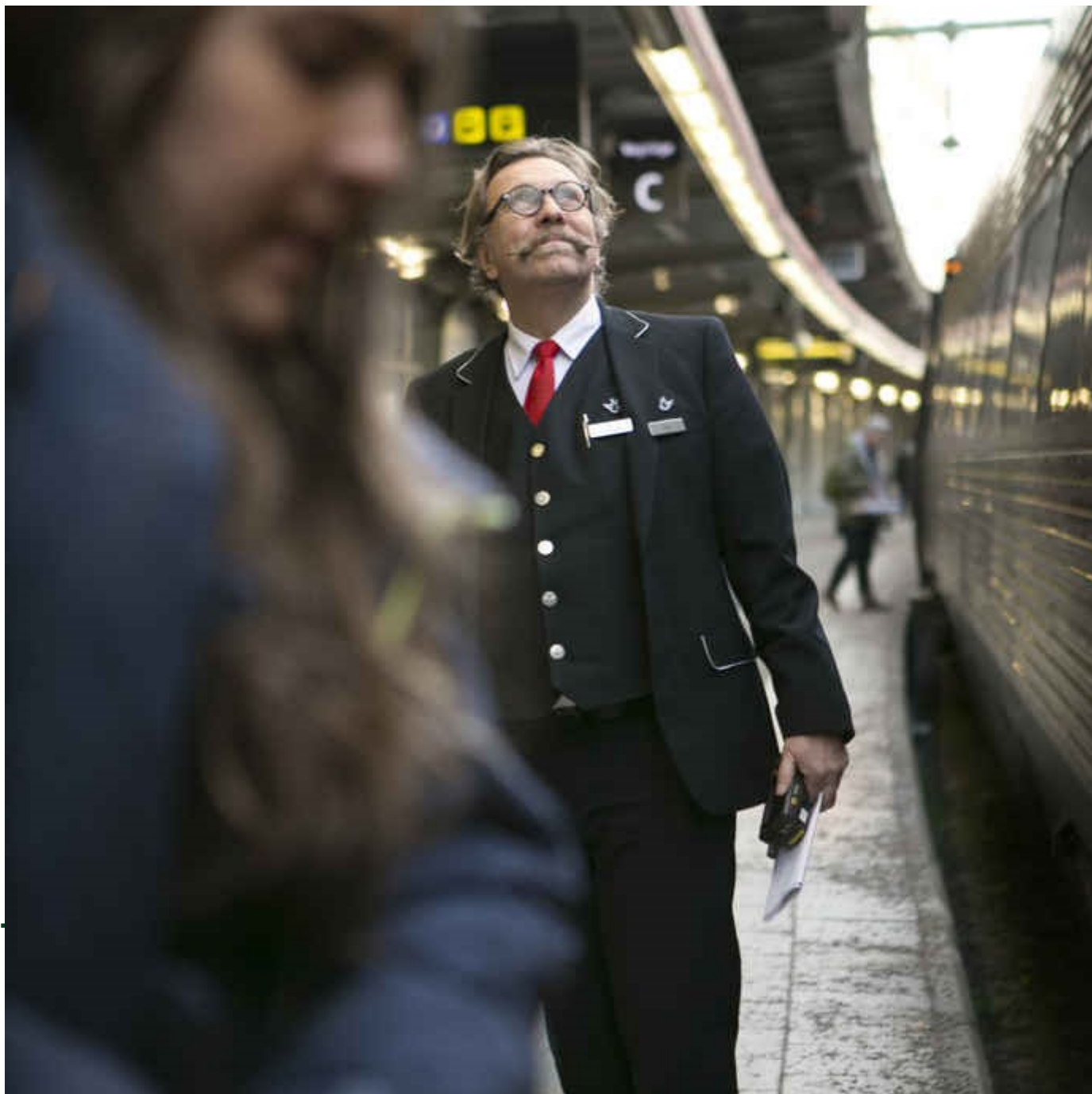
Vi Resenärer

ISSN 2002-3103

På resenärens sida sedan 1993

2019-II-25 Nr 44

Glöm inte personalen ombord!

I en utredning som Transportstyrelsen lagt fram bekräftas att den personal som arbetar ombord på tågen får högsta betyg av resenärerna. Vi som åker tåg hoppas att tågbolagen inte ska glömma personalen ombord i all jakt efter ny teknik och kostnadsbesparingar.

Foto: SJ

Nya tågtider den 15 december,

men inga stora nyheter har aviserats trots ökat intresse för tågresor

Teknik i all ära men glöm inte personalen ombord!

Transportstyrelsen har kommit med årets rapport om tågresenärernas syn på järnvägsmarknaden. Rapporten är baserad på 1 573 intervjuer, varav cirka 1 000 är tågresenärer.

Överlag har man en positiv inställning till att resa med tåg. Under 2018 ökade också fjärrtågsresandet med cirka 20 %.

– Det är uppenbart att det svenska järnvägssystemet har en stabil grund att stå på inför framtiden. Men jämfört med 2017 års undersökning är färre resenärer nöjda med hur tågresandet fungerar. Särskilt stor försämring har skett av resenärernas upplevelse av punktligheten. Att tågen är i tid är den aspekt som prioriteras högst, men som resenärerna samtidigt upplever fungerar sämst, säger Jonathan Sundin, utredare på Transportstyrelsen.

Högst betyg till ombordpersonalen

Allra nöjdast är resenärerna med ombordpersonalen. Närmare 90 % upplever att de gör ett mycket bra jobb. Utredaren skriver ”Detta får ses om ett gott betyg till personalen som arbetar ombord”.

Andra faktorer som många resenärer är nöjda med är städning och trafikinformation ombord.

I botten på resenärernas rankinglista ligger tillgång till Wi-Fi, biljettpriset och punktligheten.

Miljövalet upplevs inte som viktigt

En sammanställning över de faktorer som resenärer upplever viktiga vid val av färdmedel visar att trafiksäkerheten ligger i topp medan miljöval, Hi-Fi och servering ligger i botten.

Så kommer fler att ta tåget

Genom en sammanvägning av alla resultat har man kommit fram till att åtgärder på följande tre områden snabbast leder till att fler väljer tåget.

- Att tåget är i tid
- Att biljettpriset är skäligt
- Att störningsinformationen är fullgod

SJs webbplats dominerar

Hela 85 % av biljettköpen sker på nätet eller via mobilapp eller i en biljettautomat. Vad gäller köp via webben dominerar SJ med en marknadsandel om 82 %. SL ligger på 5 % och MTR Express på 3 %.

Är det lätt att köpa tågbiljett?

De flesta tycker att det är lätt att köpa en tågbiljett. Men andelen har minskat sedan förra rapporten. Den har gått ned från 55 % till 34 %. En anledning till detta kan vara att SJ dragit ett antal biljettautomater.

Tågresorna mindre prisvärda

Endast 8 % anser att tågresorna är prisvärda. Det är en halvering sedan 2017. Man konstaterar att äldre resenärer ser resorna som mer prisvärda än yngre medelålders resenärer.

Biljettpriset upp 30 %

Under de senaste 10 åren har biljettpriset stigit med 30 %. Under samma tid har prisindex ökat bara 10 %. Rapporten visar att dyra biljetter blivit dyrare medan snittpriset på billigare biljetter gått ned.

Punktligheten bättre än ryktet

Endast 16 % avser att tågen alltid är i tid. Det är en försämring från året innan då siffran låg på 26 %. Punktligheten upplevs vara sämre än vad den faktiskt är.

Under 2018 var 37 % av alla tåg försenade. Räknat på en marginal om 10 minuter var 8 % försenade och på 15 minuters marginal endast 6 %.

Bilen det främsta alternativet till tåg

Närmare 65 % har uppgett att bilen är deras huvudsakliga alternativ till tåget. Bussen är alternativet för 17 % och flyget för 10 %.

Vi Resenärer kommenterar

Vi har kommenterat ett urval av de resultat som redovisas i rapporten och hoppas att alla som jobbar med oss resenärer läser rapporten och frågar sig vad kan man göra för att förbättra för oss.

Vi vill lyfta fram de som arbetar ombord på tågen. Det är den enda personalkategori som vi resenärer får träffa och det är roligt att man i denna rapport kunnat bekräfta den insats de gör.

Det är ombordpersonalen som ser till att det fungerar för resenärerna när tågresan strular. Och det gör det ju alltför ofta. Tack vare deras insats väljer många resenären ändå tåget nästa gång.

När SJ och andra bolag med kollektivtrafik talar om framtiden rör det sig främst om att utveckla modern teknik. Inget sägs om den betydelse personalen har.

I andra branscher betonas personalens betydelse och att man ska satsa på personalen. Det är den viktigaste faktorn.

Dags att tänka om och lyfta upp de som jobbar ombord på tågen.

Foto: SJ

Förlängda restider på Väst kustbanan !

Vår Christer Wilhelmsson i Göteborg har tagit del av den nya tidtabellen för tågen på Väst kustbanan och funnit följande:

Från tidtabellskiftet i december förlängs samtliga restider på Väst kustbanan. Orsaken är flera banarbeten längs sträckan.

Vid Almedal (mellan Liseberg och Mölndal) förlängs gångtiden med en minut p.g.a. arbeten med Västlänken. Vid Varbergs byggs en tågtunnel och dubbelspår. Där blir det ett tillägg på fyra minuter.

Söder om Ängelholm blir tillägget 3-5minuter. Det ska bli dubbelspår mellan Ängelholm och Maria norr om Helsingborg.

Dessutom byggs fyrspåret söder om Lund mot Malmö. Det innebär att det kommer att bli oregelbundna tider för tågen samt förlängd restid.

Arbetet påverkar även stadsbussarna i Varberg, Falkenberg och Halmstad.

I Varberg blir det längre restid vid resa med stadsbuss och Öresundståg.

I Falkenberg anpassas tidtabellen för linje 10 eftersom den är anpassad till Öresundstågen.

I Halmstad finns många busslinjer att välja på.

Även SJs snabbtåg mellan Göteborg och Malmö kommer att få längre gångtid än idag.

När detta är färdigt kommer Väst kustbanan att vara dubbelspårig hela sträckan.

Regeringen på resenärernas sida!

Trafikverket har fått i uppdrag av regeringen att förbättra informationen till resenärerna vid trafikstörningar. De skriver följande:

”Fler än någonsin vill åka tåg, samtidigt som vi behöver flytta över gods från väg till järnväg. Då är det viktigt att alla vi som använder järnvägarna, oavsett om det är tågoperatörer, resenärer eller godstransportörer, har tillgång till snabb och tydlig information. Detta vill vi förbättra genom uppdraget till Trafikverket, säger infrastrukturminister Tomas Eneroth.

Trafikverket får i uppdrag att upprätta en handlingsplan med ett åtgärdsprogram som ska förbättra informationen person- och godstransportörer använder för att förmedla information till resenärer. En snabb och tydlig information ska gälla i alla lägen – vid normaltrafik, vid större planerade underhållsarbeten och vid störningar i trafiken, som exempelvis signalfel, kontaktledningsfel eller tågfel.

För tågoperatörer och resenärer kan det handla om snabbare och tydligare information om exempelvis varför ett tåg är försenat, hur lång förseningen väntas bli och om det i så fall behöver sättas in ersättningstrafik. För transportörer av gods kan det handla om att få tidig information för att kunna planera transporter och känna trygghet i att godset kommer fram i tid.

I uppdraget ingår även att identifiera eventuella brister som hämmar att effektivt kunna ge information och organisera ersättningstrafik. Detta ska göras i dialog med berörda aktörer och utifrån rådande ansvarsfördelning mellan Trafikverket och tågoperatörerna.

Uppdraget omfattar även att Trafikverket i samverkan med berörda aktörer ska se över hur metoder för att mäta och följa kvaliteten i den information som ges till person- och godstransportörer kan tas fram.

Vid uppdragets genomförande ska Trafikverket samverka med tågoperatörer, transportköpare, resenärsorganisationer och andra relevanta aktörer.

Uppdraget till Trafikverket är en del av genomförandet av januariavtalet, som är en sakpolitisk överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.”

Flixbus och Masexpressen i samarbete

Flixbus och det lokala bussbolaget Masexpressen har inlett ett samarbete i trafiken mellan Mora och Stockholm.

– Vi hoppas att vårt samarbete med Masexpressen kommer att attrahera fler att upptäcka Dalarna samtidigt som man kan planera hela resan smidigt och enkelt i samma bokning- från Dalarna till Stockholm och vidare till Köpenhamn, Oslo, Berlin och resten av Europa, berättar Jelena Jovanovic, pressansvarig för FlixBus Sverige.

Mora-linjen kommer att trafikeras i regi av Masexpressen och det är Masexpressens resevillkor som gäller för sträckan.

Masexpressen köptes upp för en tid sedan av Mohlins, som även är ägare till Härjedalingen.

Förr klarade tågen löv på spåren!

Vi skrev i förra nyhetsbrevet om trafikstoppet på Saltjöbanan på grund av löv på spåren. En av våra läsare med lång erfarenhet av trafiken på Saltjöbanan kan inte minnas att de tåg som kördes på banan fram till 1976 någon gång behövde ställas in av detta skäl.

MTR Express inför en smart klimatvänlig idé!

Under hösten 2018 införde MTR Express en förmån där anställda som nobbar flyget och istället tar tåget på sin semester belönades med extra lediga dagar med lön. MTR Express skriver nu i ett pressmeddelande att förmånen gällt under en provperiod på ett år och under denna tid har åtta procent av heltidsanställda utnyttjat förmånen. Nu väljer MTR Express att göra satsningen till en löpande förmån.

MTR Express är tågbolaget som sedan mars 2015 erbjuder ett enkelt och hållbart resande mellan Stockholm och Göteborg. Förutom att locka till ökat hållbart resande på Stockholm-Göteborg såg bolaget en möjlighet att spänna bågen ytterligare i sitt hållbarhetsarbete – genom att sikta in sig på de 90 % av svenskarnas flygande som är utrikes.

MTR Express införde därför i oktober 2018 ett incitament för anställda att resa klimatsmart på sin semester, nämligen en extra ledig dag med lön till anställda som ersätter en flygresa på mer än två timmar med tåg under sin semester. Anställda kan få två sådana extra lediga dagar per år. Initiativet har varit lyckat. Sju medarbetare har hittills använt sig av förmånen (8 % av alla heltidsanställda) och intresset har varit stort även utanför Sverige, där satsningen nämnts i både [Financial Times](#) och [The Telegraph](#). MTR Express har också gått med i nätverket Climate Perks i

Storbritannien som uppmärksammat satsningen. Känslan internt för klimatsmart resande har också ändrats avsevärt. Nu diskuteras frågan i större utsträckning och man känner sig stolt över att jobba på ett bolag som satsar på klimatet och vågar ta ut svängarna för att förändra invanda mönster.

- Som företag och arbetsgivare vill vi ta ansvar och gå först för att få fler att resa klimatsmart och vet att våra medarbetare gärna vill bidra. När fler kan välja tåget utan att förlora semesterdagar ökar incitamenten. Nu hoppas vi att andra företag följer efter, säger Mats Johansson, VD MTR Express.

Förutom semesterersättningen och att MTR Express är klimatpositiva av att bara bedriva sin verksamhet så är de även ISO-certifierade, både vad gäller kvalitet och miljö, och har undertecknat FN Global Compact. Som koncern har MTR även anslutit sig till Fossilfritt Sverige och därför antagit Transportutmaningen, med löfte om att senast 2025 endast utföra och köpa fossilfria inrikestransporter.

Foto: Vi Resenärer

Vi tågresenärer tvingas leva i en nedklottrad miljö!

Vi fick i somras ett brev från en läsare som undrade över allt klotter i järnvägs miljön. Han är, i motsats till de flesta av våra läsare, ingen van tågresenär. Vi som reser ofta verkar inte att reagerar för klotteret.

Det var en rad uppställda men hårt nedklottrade godsvagnar i Hallsberg som väckte hans intresse för denna miljöfråga.

Vi kontaktade Trafikverket första gången den 8 augusti och har därefter skickat ett antal påminnelser.

Under veckan fick vi den första reaktionen och den kom genom ett mejl från Trafikverkets presschef Bengt Olsson. Han skriver kort och gott.

"Kring klotter så kan vi bara ha åsikter om samt åtgärda klotter på järnvägsanläggningen i sig. Där försöker vi åtgärda detta så fort det går och i samband med andra arbeten i närheten av det som är klottrat.

Vagnar och lok för gods eller resenärer (rörliga ting) ligger helt utanför vår räckvidd. Så det är en fråga som du behöver ställa till resp. järnvägsföretag om vilken policy man tagit kring frågan och vad det innebär".

Med andra ord: Vi tågresenärer tvingas leva i en nedklottrad miljö.

Foto: Vi Resenärer

Affärsresenärerna rusar till SJ

Klimathänsyn har fått affärsresandet med tåg att skjuta i höjden, skriver SJ i ett pressmeddelande.

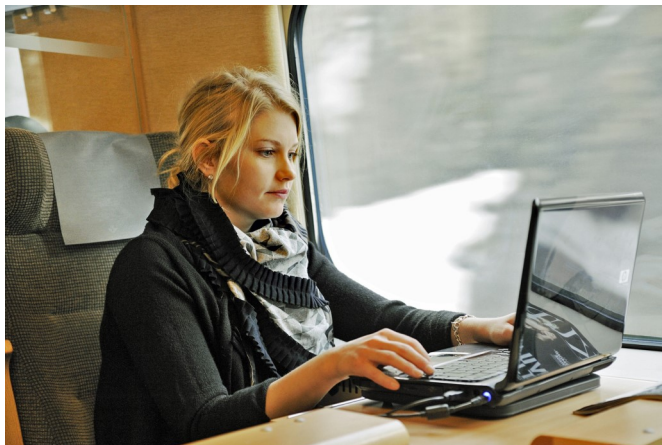
Affärsresorna med SJ ökade med drygt 16 procent under juli-oktober, vilket innebär en snabbare ökningstakt än under första halvåret. Det visar statistik från SJ.

Många affärsresenärer väljer tåget för att det är bekvämt och vill utnyttja tiden ombord till att jobba. Det senaste året har en ökad medvetenhet om klimat- och hållbarhetsfrågor gett affärsresandet med tåg en extra skjuts. Första halvårets ökning på 9 procent följdes av en ökning på drygt 16 procent under juli-oktober.

- Det har verkligen lossnat. Klimatfrågan driver den kraftiga ökningen av tågresandet bland affärsresenärerna. För till exempel tjänsteföretag är resor det som har allra störst påverkan på koldioxidutsläppen och därför väljer allt fler tåget framför flyg och bil, säger Ida Thermaenius, chef för företagskunder på SJ.

Att det blivit allt viktigare för företaget att visa att de jobbar aktivt med klimatfrågor har också påverkat tågresandet. I dag kan detta till och med vara avgörande för om man vinner en affär eller upphandling.

Allt fler företag hör av sig till SJ för att få hjälp med klimatkalkyler för att kunna påvisa effekten av att välja tåg framför andra transportslag. Att det går att resa 40 000 tågresor mellan Stockholm och Göteborg med samma koldioxidutsläpp som för en enda flygresor är ett argument för att välja tåget. En undersökning från KTH visar att snittpriset på tågresor ligger betydligt lägre än flygresor. På linjerna från Stockholm till Göteborg, Malmö och Sundsvall var kostnaden för en

tågresa mindre än hälften jämfört med flyg 2018.

- Att välja tåget istället för flyget ger inte bara effekter på koldioxidutsläppen. Många tror att det är dyrt att vara klimatsmarta, men för de flesta företag är det betydligt billigare att välja det klimatsmarta tåget samtidigt som man är med och bidrar till att Sverige når klimatmålen, säger Ida Thermaenius.

Stockholm-Malmö-Köpenhamn var den absolut mest populära linjen bland affärsresenärerna första halvåret i år, följt av Stockholm Göteborg. För att möta den ökande efterfrågan kommer SJ öka kapaciteten med 10 000 platser per vecka på dessa linjer från och med mitten av december.

5 i topp – mest populära linjerna jan-jun 2019

1. Stockholm-Malmö-Köpenhamn
2. Stockholm-Göteborg
3. Stockholm-Västerås-Örebro-Göteborg
4. Stockholm-Sundsvall-Umeå
5. Linköping-Stockholm-Gävle

Foto: SJ

Ännu ett flyg läggs ned!

Air Leap har sedan slutet av augusti trafikerat sträckan Åbo - Arlanda med en dubbeltur på morgonen och en på eftermiddagen. Tyvärr har passagerarantalet och bokningsingången inte varit enligt förväntan. Air Leap har därför beslutat att upphöra med trafiken från och med den 18 november 2019.

Nyhetsbrevet Vi Resenärer

utges av Idégruppen Vi Resenärer KB.

Svartviksslingan 45, 1403, 167 38 Bromma.

E-post: press@vireser.se

Hemsida www.vireser.se

Tel 0735-20 72 75 Org. nr 969618-3004

Ansvarig utgivare: Jan-Åke Bosell.

Copyright: Idégruppen Vi Resenärer.

Citera gärna våra artiklar men ange källan.

Tågförseningar vecka 47

Det finns utförlig statistik om tågförseningarna på nätet. Det är företaget Tydal Systems AB som erbjuder denna service. Vi har hämtat data för vecka 47 och listat bolagen i efter förseningsprocent.

Vecka 47	Totalt Antal tåg	Inställda tåg	Försenade tåg	Totalt i procent
Arlanda Express	1 167	3	13	2%
Krösatåg LTK	169	0	4	3%
Kalmar LT	533	2	18	4%
Upptåget	693	2	21	4%
Östgotatrafiken	757	7	22	4%
Krösatåg JLT	900	10	34	5%
Västtrafik	3 663	18	153	5%
Öresundståg	1 220	1	93	8%
MÅLAB	836	0	67	9%
Vy	1 108	17	76	9%
SJ	3 001	26	336	13%
TÅGAB	59	0	13	23%
Snälltåget	380	0	9	24%
MTR Express	110	0	32	30%